

Opracowano na
podstawie: t.j.
Dz. U. z 2024 r.
poz. 375, 1721.

U S T A W A

z dnia 13 października 1995 r.

o zasadach ewidencji i identyfikacji podatników i płatników

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. Ustawa określa:

- 1) zasady ewidencji:
 - a) podatników,
 - b) płatników podatków,
 - c) płatników składek na ubezpieczenia społeczne oraz ubezpieczenia zdrowotne, zwanych dalej „płatnikami składek ubezpieczeniowych”;
- 2) zasady i tryb nadawania numeru identyfikacji podatkowej, zwanego dalej „NIP”;
- 3) zasady posługiwania się identyfikatorem podatkowym.

Art. 2. 1. Osoby fizyczne, osoby prawne oraz jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej, które na podstawie odrębnych ustaw są podatnikami, podlegają obowiązkowi ewidencyjnemu.

2. Obowiązkowi ewidencyjnemu podlegają również inne podmioty niż wymienione w ust. 1, jeżeli na podstawie odrębnych ustaw są podatnikami, oraz płatnicy podatków.

3. Obowiązkowi ewidencyjnemu podlegają także podmioty będące, na podstawie odrębnych ustaw, płatnikami składek ubezpieczeniowych.

4. Obowiązkowi ewidencyjnemu nie podlegają podatnicy, którzy posiadają numer identyfikacyjny nadany na podstawie art. 132 ust. 5, art. 134a ust. 4 oraz art. 138e ust. 7 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2023 r. poz. 1570, 1598 i 1852).

5. Obowiązkowi ewidencyjnemu nie podlegają podatnicy, którzy korzystają ze zwolnienia od podatku od towarów i usług na podstawie art. 113a ustawy z dnia

11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług, wyłącznie w zakresie korzystania z tego zwolnienia.

Art. 3. 1. Identyfikatorem podatkowym jest:

- 1) numer PESEL – w przypadku podatników będących osobami fizycznymi niebędących zarejestrowanymi podatnikami podatku od towarów i usług lub nieprowadzących działalności gospodarczej;
- 2) NIP – w przypadku pozostałych podmiotów podlegających obowiązkowi ewidencyjnemu, o którym mowa w art. 2.

2. NIP nie może mieć ukrytego lub jawnego charakteru znaczącego, określającego pewne cechy podatnika, płatnika podatku albo płatnika składek ubezpieczeniowych.

Art. 3a. W przypadku gdy z odrębnych przepisów wynika obowiązek podawania NIP, obowiązek ten dotyczy wyłącznie podmiotów, które są obowiązane posiadać NIP na podstawie przepisów niniejszej ustawy.

Art. 4. W sprawach określonych w art. 5 ust. 1, art. 8b, art. 8c, art. 9 ust. 1 i art. 12 ust. 1c właściwymi naczelnikami urzędów skarbowych są:

- 1) dla podatników podatku od towarów i usług – naczelnik urzędu skarbowego właściwy w sprawach podatku od towarów i usług;
- 2) (uchylony)
- 3) dla pozostałych podatników:
 - a) będących podatnikami podatku dochodowego – naczelnik urzędu skarbowego właściwy w sprawach tego podatku,
 - b) niebędących podatnikami podatku dochodowego – naczelnik urzędu skarbowego właściwy ze względu na miejsce zamieszkania lub siedzibę podatnika, a jeżeli podatnik nie ma miejsca zamieszkania lub siedziby w Polsce – naczelnik Drugiego Urzędu Skarbowego Warszawa Śródmieście;
- 4) dla płatników podatków oraz płatników składek ubezpieczeniowych, niebędących jednocześnie podatnikami, o których mowa w pkt 1–3 – naczelnik urzędu skarbowego właściwy ze względu na miejsce zamieszkania lub siedzibę płatnika; w pozostałych przypadkach właściwym naczelnikiem urzędu

skarbowego jest naczelnik Drugiego Urzędu Skarbowego Warszawa Śródmieście.

Rozdział 2

Postępowanie w sprawie nadania numeru identyfikacji podatkowej

Art. 5. 1. Podatnicy, z zastrzeżeniem ust. 2a, są obowiązani do dokonania zgłoszenia identyfikacyjnego do naczelnika urzędu skarbowego albo organu właściwego na podstawie odrębnych przepisów. Zgłoszenia identyfikacyjnego dokonuje się jednokrotnie, bez względu na rodzaj oraz liczbę opłacanych przez podatnika podatków, formę opodatkowania, liczbę oraz rodzaje prowadzonej działalności gospodarczej oraz liczbę prowadzonych przedsiębiorstw.

2. Zgłoszenie identyfikacyjne osób fizycznych zawiera nazwisko, imię (imiona), imiona rodziców, datę i miejsce urodzenia, płeć, nazwisko rodowe, obywatelstwo lub obywatelstwa, adres miejsca zamieszkania, rodzaj, serię i numer dokumentu tożsamości oraz numer PESEL, jeżeli został nadany.

2a. Zgłoszenia identyfikacyjnego nie dokonują podatnicy, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 1.

2b. Zgłoszenie identyfikacyjne podatników wpisanych do Krajowego Rejestru Sądowego zawiera dane:

- 1) objęte treścią wpisu w Krajowym Rejestrze Sądowym, z wyłączeniem rejestru dłużników niewypłacalnych, przekazywane automatycznie za pośrednictwem systemu teleinformatycznego;
- 2) uzupełniające: skróconą nazwę (firmę), wykaz rachunków bankowych lub imiennych rachunków w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej, z wyjątkiem rachunku VAT w rozumieniu art. 2 pkt 37 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług, adresy miejsc prowadzenia działalności, dane prowadzącego dokumentację rachunkową, w tym jego NIP, adres miejsca przechowywania dokumentacji rachunkowej, dane kontaktowe, a w przypadku osobowych spółek handlowych i podmiotów podlegających wpisowi do rejestru przedsiębiorców na zasadach określonych dla spółek osobowych – dane dotyczące poszczególnych wspólników, w tym ich identyfikatory podatkowe.

2c. Podatnicy wpisani do Krajowego Rejestru Sądowego dokonują zgłoszenia identyfikacyjnego wyłącznie w zakresie danych uzupełniających wskazanych

w ust. 2b pkt 2, w terminie 21 dni od dnia dokonania wpisu podmiotu do Krajowego Rejestru Sądowego.

3. Zgłoszenie identyfikacyjne podatników niebędących osobami fizycznymi zawiera: pełną i skróconą nazwę (firmę), formę organizacyjno-prawną, adres siedziby, numer identyfikacyjny REGON, organ rejestrowy lub ewidencyjny i numer nadany przez ten organ, wykaz rachunków bankowych lub imiennych rachunków w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej, z wyjątkiem rachunku VAT w rozumieniu art. 2 pkt 37 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług, adresy miejsc prowadzenia działalności, dane prowadzącego dokumentację rachunkową, w tym jego NIP, adres miejsca przechowywania dokumentacji rachunkowej oraz przedmiot wykonywanej działalności określony według obowiązujących standardów klasyfikacyjnych, a ponadto:

- 1) w przypadku zakładów (oddziałów) osób prawnych oraz innych wyodrębnionych jednostek wewnętrznych będących podatnikami – NIP oraz inne dane dotyczące jednostki macierzystej;
- 2) w przypadku spółek cywilnych, osobowych spółek handlowych i podmiotów podlegających wpisowi do rejestru przedsiębiorców na zasadach określonych dla spółek osobowych – dane dotyczące wspólników, w tym również identyfikator podatkowy poszczególnych wspólników;
- 3) w przypadku podatkowych grup kapitałowych – dane dotyczące spółek wchodzących w skład grupy, w tym również NIP nadane tym spółkom;
- 4) w przypadku grup VAT w rozumieniu przepisów o podatku od towarów i usług – dane dotyczące członków tej grupy.

4. Zgłoszenie identyfikacyjne podatników będących osobami fizycznymi wykonujących działalność gospodarczą zawiera dane, o których mowa w ust. 2, nazwę (firmę), adres stałego miejsca wykonywania działalności, o ile takie miejsce posiada, adresy dodatkowych miejsc wykonywania działalności, o ile takie miejsca posiada, numer identyfikacyjny REGON, o ile został nadany, organ ewidencyjny, wykaz rachunków bankowych lub imiennych rachunków w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej, z wyjątkiem rachunku VAT w rozumieniu art. 2 pkt 37 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług, dane prowadzącego dokumentację rachunkową, w tym jego NIP, adres miejsca przechowywania

dokumentacji rachunkowej oraz przedmiot wykonywanej działalności określony według obowiązujących standardów klasyfikacyjnych.

4a. W przypadku dokonywania zgłoszenia identyfikacyjnego przez pełnomocnika lub kuratora sądowego do zgłoszenia dołącza się uwierzytelnioną lub poświadczoną urzędowo kopię pełnomocnictwa lub postanowienia sądu. W przypadku udzielenia pełnomocnictwa wyłącznie do dokonania zgłoszenia identyfikacyjnego do zgłoszenia dołącza się oryginał pełnomocnictwa. Przepisy rozdziału 3a działu IV ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2023 r. poz. 2383 i 2760) stosuje się odpowiednio.

4b. (uchylony)

5. Minister właściwy do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia, wzory formularzy zgłoszeń identyfikacyjnych i formularzy zgłoszeń aktualizacyjnych oraz zgłoszeń w zakresie danych uzupełniających, o których mowa w ust. 2b pkt 2, w art. 42 ust. 3a pkt 2 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 773) i w art. 43 ust. 5b pkt 2 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1230, 1429, 1672 i 1941), z wyjątkiem zgłoszeń osób fizycznych będących przedsiębiorcami, biorąc pod uwagę kompletność przekazywanych danych niezbędnych do ewidencji i identyfikacji podatników i płatników oraz konieczność przekazywania danych uzupełniających do krajowego rejestru urzędowego podmiotów gospodarki narodowej oraz Centralnego Rejestru Płatników Składek.

5a. Do zgłoszeń identyfikacyjnych oraz zgłoszeń aktualizacyjnych podatników będących osobami fizycznymi wykonującymi działalność gospodarczą stosuje się formularz wniosku o wpis do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej, zgodnie z ustawą z dnia 6 marca 2018 r. o Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej i Punkcie Informacji dla Przedsiębiorcy (Dz. U. z 2022 r. poz. 541).

6. Przepisy ust. 1, 2, 2b, 2c, 3–4a stosuje się odpowiednio do płatników podatków oraz płatników składek ubezpieczeniowych.

Art. 5a. 1. Podatnicy będący osobami fizycznymi rozpoczynającymi działalność gospodarczą w ramach wniosku o wpis do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej składają zgłoszenie identyfikacyjne albo aktualizacyjne.

2. W przypadku określonym w ust. 1 podatnicy prowadzący działalność gospodarczą, zgodnie z art. 9, są obowiązani dokonać zgłoszenia aktualizacyjnego w celu uzupełnienia danych, w szczególności wykazu rachunków.

3. Naczelnik urzędu skarbowego jest obowiązany przekazać informację zwrotną o NIP nadanym przedsiębiorcy rozpoczynającemu działalność gospodarczą niezwłocznie po nadaniu sądowi prowadzącemu rejestr przedsiębiorców albo organowi prowadzącemu ewidencję działalności gospodarczej.

Art. 6. 1. Podatnicy podatku od towarów i usług lub podatku akcyzowego są obowiązani dokonać zgłoszenia identyfikacyjnego przed dokonaniem pierwszej czynności podlegającej opodatkowaniu jednym z tych podatków, z tym że osoby fizyczne są obowiązane dokonać zgłoszenia identyfikacyjnego tylko w przypadku dokonywania zgłoszenia rejestracyjnego, o którym mowa w art. 96 ust. 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług oraz w art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 6 grudnia 2008 r. o podatku akcyzowym (Dz. U. z 2023 r. poz. 1542, 1598 i 1723). Zgłoszenia identyfikacyjnego dokonuje się niezależnie od zgłoszenia rejestracyjnego.

1a. Podatnicy, z wyłączeniem podatników, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 1, oraz płatnicy podatków podlegający obowiązkowi ewidencyjnemu są obowiązani dokonać zgłoszenia identyfikacyjnego nie później niż w terminie przewidzianym do złożenia pierwszej deklaracji, zeznania, informacji bądź oświadczenia albo wraz z dokonaniem pierwszej wpłaty podatku lub zaliczki na podatek.

2. (uchylony)

3. (uchylony)

4. (uchylony)

5. (uchylony)

6. (uchylony)

7. (uchylony)

8. (uchylony)

9. (uchylony)

10. Płatnicy składek ubezpieczeniowych, niepodlegający obowiązkowi ewidencyjnemu jako podatnicy ani jako płatnicy podatków, dokonują zgłoszenia identyfikacyjnego nie później niż w terminach przewidzianych w odrębnych

przepisach dotyczących terminów zgłaszania do ubezpieczeń społecznych lub ubezpieczenia zdrowotnego.

Art. 7. W przypadku gdy z przepisów prawa podatkowego wynikają różne terminy dokonania czynności, o których mowa w art. 6 ust. 1, 1a i 10, zgłoszenia identyfikacyjnego dokonuje się jeden raz, w terminie najwcześniejszym.

Art. 8. (uchylony)

Art. 8a. 1. Nadanie NIP następuje przy użyciu Centralnego Rejestru Podmiotów – Krajowej Ewidencji Podatników, zwanego dalej „CRP KEP”, po dokonaniu zgłoszenia identyfikacyjnego.

2. Nadanie NIP podmiotom wpisanym do Krajowego Rejestru Sądowego następuje automatycznie, bezpośrednio po zamieszczeniu w CRP KEP za pośrednictwem systemu teleinformatycznego danych przekazanych z Krajowego Rejestru Sądowego, a w przypadku oddziału przedsiębiorcy zagranicznego – po zamieszczeniu w CRP KEP danych uzupełniających potwierdzających status płatnika składek ubezpieczeniowych.

3. Informacja w przedmiocie NIP jest przekazywana automatycznie za pośrednictwem systemu teleinformatycznego przez CRP KEP odpowiednio do Krajowego Rejestru Sądowego lub Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej bezpośrednio po jego nadaniu, unieważnieniu, uchyleniu lub przywróceniu.

4. Przekazanie do Krajowego Rejestru Sądowego informacji o NIP może nastąpić w terminie 3 dni, jeżeli w związku z nadaniem NIP zachodzi konieczność przeprowadzenia przez naczelnika urzędu skarbowego postępowania wyjaśniającego w przedmiocie ustalenia, czy podmiotowi nie został uprzednio nadany NIP – po jego zakończeniu w CRP KEP ustala się lub nadaje NIP.

5. Przekazanie do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej informacji o nadaniu NIP następuje nie później niż następnego dnia roboczego po dniu wpływu do naczelnika urzędu skarbowego poprawnego zgłoszenia identyfikacyjnego.

Art. 8b. 1. Naczelnik urzędu skarbowego wydaje potwierdzenie nadania NIP. W przypadku osób fizycznych mających nadany numer PESEL potwierdzenie nadania NIP zawiera również numer PESEL.

2. Potwierdzenie nadania NIP jest wydawane niezwłocznie, nie później niż w terminie 3 dni od dnia wpływu poprawnego zgłoszenia identyfikacyjnego do naczelnika urzędu skarbowego.

3. Potwierdzeniem nadania NIP dla podmiotów wpisanych do Krajowego Rejestru Sądowego lub Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej jest ujawnienie tego numeru w Krajowym Rejestrze Sądowym lub Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej.

Art. 8c. 1. Naczelnik urzędu skarbowego wydaje decyzję o odmowie nadania NIP w przypadku:

- 1) braku możliwości potwierdzenia tożsamości lub istnienia podmiotu;
- 2) stwierdzenia, że dokonane zgłoszenie identyfikacyjne nie spełnia wymogów określonych dla tego zgłoszenia;
- 3) gdy podmiotowi został nadany NIP;
- 4) wystąpienia o nadanie NIP przez podatnika, o którym mowa w art. 5 ust. 2a.

2. Naczelnik urzędu skarbowego unieważnia z urzędu, w drodze decyzji, NIP nadany podmiotowi, w przypadku:

- 1) wielokrotnego nadania NIP, biorąc pod uwagę interes prawny i gospodarczy podmiotu;
- 2) nadania NIP na podstawie fałszywych lub fikcyjnych danych.

2a. Do podmiotów wpisanych do Krajowego Rejestru Sądowego ust. 1 i ust. 2 pkt 2 nie mają zastosowania.

3. Nie można posługiwać się unieważnionym NIP, a unieważniony NIP nie może zostać ponownie nadany.

4. Naczelnik urzędu skarbowego uchyla z urzędu, w drodze decyzji NIP, jeżeli podatnik posługuje się fałszywymi lub fikcyjnymi danymi adresowymi swojej siedziby lub miejsca wykonywania działalności gospodarczej. Z chwilą ustania przesłanek uzasadniających uchylenie NIP na skutek zmiany danych adresowych w odpowiednim rejestrze lub ewidencji następuje przywrócenie NIP w CRP KEP. Do przywrócenia NIP stosuje się odpowiednio przepisy art. 8a.

Art. 8d. 1. W zakresie nieuregulowanym w art. 8b i art. 8c do postępowań w sprawie odmowy nadania NIP, unieważnienia lub uchylenia nadanego NIP oraz do innych postępowań z zakresu ewidencji i identyfikacji podatników i płatników stosuje

się odpowiednio przepisy działu IV ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa. W zakresie wydawania potwierdzeń nadania NIP oraz zaświadczeń i informacji o nadanym NIP stosuje się odpowiednio przepisy działu VIIIa ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa.

2. W przypadku ustalenia przez organ podatkowy, że dane adresowe siedziby lub miejsca wykonywania działalności gospodarczej podatnika są fałszywe lub fikcyjne, do postępowania w sprawie uchylenia NIP nie stosuje się art. 165 § 2 i 4 i art. 200 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa.

3. Decyzji o unieważnieniu lub o uchyleniu NIP nadaje się rygor natychmiastowej wykonalności.

Art. 9. 1. Podmioty, o których mowa w art. 6 ust. 1, 1a i 10, oraz zarządca sukcesyjny mają obowiązek aktualizowania danych objętych zgłoszeniem identyfikacyjnym przez dokonanie zgłoszenia aktualizacyjnego do naczelnika urzędu skarbowego, nie później niż w terminie 7 dni od dnia, w którym nastąpiła zmiana danych. W okresie od dnia śmierci przedsiębiorcy do dnia ustanowienia zarządu sukcesyjnego albo wygaśnięcia uprawnienia do powołania zarządcy sukcesyjnego, a także w okresie od dnia, w którym zarządca sukcesyjny przestał pełnić tę funkcję, do dnia powołania kolejnego zarządcy sukcesyjnego albo wygaśnięcia zarządu sukcesyjnego obowiązek aktualizowania danych za przedsiębiorstwo w spadku wykonują osoby, o których mowa w art. 14 ustawy z dnia 5 lipca 2018 r. o zarządzie sukcesyjnym przedsiębiorstwem osoby fizycznej i innych ułatwieniach związanych z sukcesją przedsiębiorstw (Dz. U. z 2021 r. poz. 170), dokonujące czynności, o których mowa w art. 13 tej ustawy. Podmioty wpisane do Krajowego Rejestru Sądowego dokonują zgłoszenia aktualizacyjnego wyłącznie w zakresie danych uzupełniających wskazanych w art. 5 ust. 2b pkt 2.

1a. (uchylony)

1b. (uchylony)

1c. (uchylony)

1d. W przypadku zmiany adresu miejsca zamieszkania przez podatnika będącego osobą fizyczną mającą identyfikator podatkowy, o którym mowa w art. 3 ust. 1, nieprowadzącą działalności gospodarczej lub niebędącą zarejestrowanym podatnikiem podatku od towarów i usług, za dokonanie aktualizacji uznaje się podanie przez tego podatnika aktualnego adresu miejsca zamieszkania w składanej deklaracji

lub innym dokumencie związanym z obowiązkiem podatkowym. Podatnicy mogą również dokonać aktualizacji adresu miejsca zamieszkania według wzoru określonego na podstawie art. 5 ust. 5.

2. (uchylony)

3. Aktualizacji danych ewidencyjnych dotyczących podatkowych grup kapitałowych dokonuje wskazana w umowie spółka reprezentująca grupę. Obowiązek ten jest niezależny od obowiązku aktualizacji danych, który ciąży na każdej ze spółek wchodzących w skład podatkowej grupy kapitałowej.

4. (uchylony)

5. (uchylony)

6. Do aktualizacji danych objętych zgłoszeniem identyfikacyjnym stosuje się:

- 1) odpowiednio przepisy art. 5 ust. 4a;
- 2) wzory formularzy zgłoszeń aktualizacyjnych określone w rozporządzeniu wydanym na podstawie art. 5 ust. 5 albo formularz wniosku o wpis do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej.

Art. 10. (uchylony)

Art. 10a. 1. Zgłoszenia identyfikacyjne oraz zgłoszenia aktualizacyjne mogą być składane za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

1a. Zgłoszenia, o których mowa w ust. 1, mogą być składane przez pełnomocnika za pomocą środków komunikacji elektronicznej, jeżeli zostało złożone do właściwego naczelnika urzędu skarbowego pełnomocnictwo, o którym mowa w art. 5 ust. 4a.

1b. Zawiadomienie o odwołaniu pełnomocnictwa składa się do naczelnika urzędu skarbowego, zgodnie z art. 4.

1c. Pełnomocnictwo do podpisywania deklaracji składanej za pomocą środków komunikacji elektronicznej udzielone na podstawie przepisów ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa ma zastosowanie odpowiednio do zgłoszeń, o których mowa w ust. 1.

2. Naczelnik urzędu skarbowego lub elektroniczna skrzynka podawcza systemu teleinformatycznego administracji skarbowej potwierdza, w formie elektronicznej, złożenie zgłoszenia za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

3. (uchylony)

Art. 10b. 1. Zgłoszenie składane za pomocą środków komunikacji elektronicznej powinno zawierać:

- 1) dane w ustalonym formacie elektronicznym, zawarte we wzorze zgłoszenia określonym w rozporządzeniu wydanym na podstawie art. 5 ust. 5;
- 2) jeden podpis elektroniczny.

2. Minister właściwy do spraw finansów publicznych, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw informatyzacji, określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) (uchylony)
- 2) sposób przysyłania zgłoszeń za pomocą środków komunikacji elektronicznej;
- 3) rodzaje podpisu elektronicznego, którymi powinny być opatrzone poszczególne typy zgłoszeń.

3. Wydając rozporządzenie, o którym mowa w ust. 2, minister właściwy do spraw finansów publicznych uwzględni konieczność zapewnienia bezpieczeństwa, wiarygodności i niezaprzeczalności danych zawartych w zgłoszeniach oraz ich ochrony przed nieuprawnionym dostępem.

Rozdział 3

Zasady posługiwania się identyfikatorem podatkowym

Art. 11. 1. Podatnicy są obowiązani podawać identyfikator podatkowy na dokumentach związanych z wykonywaniem zobowiązań podatkowych oraz niepodatkowych należności budżetowych, do których poboru są obowiązane organy podatkowe lub celne.

2. W sprawach dotyczących zobowiązań podatkowych oraz niepodatkowych należności budżetowych podatnicy mają obowiązek podawać identyfikator podatkowy na żądanie:

- 1) organów administracji rządowej i samorządowej;
- 2) organów Krajowej Administracji Skarbowej;
- 3) przedstawicieli Najwyższej Izby Kontroli;
- 4) banków i spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych;
- 5) stron czynności cywilnoprawnych;
- 6) płatników oraz inkasentów podatków i niepodatkowych należności budżetowych.

3. Płatnicy i inkasenci, o których mowa w ust. 2 pkt 6, są obowiązani żądać od podatników podania identyfikatora podatkowego i podawać go organom podatkowym na dokumentach związanych z wykonywaniem zobowiązań podatkowych oraz niepodatkowych należności budżetowych, do których poboru są obowiązane organy podatkowe lub celne.

4. Osoby fizyczne, osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz inne podmioty będące podatnikami na podstawie przepisów prawa polskiego oraz ratyfikowanych umów międzynarodowych, których Rzeczpospolita Polska jest stroną, w tym także mające miejsce zamieszkania, siedzibę lub zarząd za granicą, w przypadku uzyskania numeru służącego identyfikacji dla celów podatkowych lub ubezpieczeń społecznych w innym państwie, są obowiązane podawać ten numer na żądanie:

- 1) organów podatkowych;
- 2) (uchylony)
- 3) płatników podatków;
- 4) organów i instytucji ubezpieczeń społecznych;
- 5) podmiotów określonych w art. 42 ust. 6 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 226 i 232).

5. (uchylony)

Art. 12. 1. NIP nadany podatnikowi nie przechodzi na następcę prawnego, z wyjątkiem:

- 1) przekształcenia przedsiębiorstwa państwowego w jednoosobową spółkę Skarbu Państwa lub przedsiębiorstwa komunalnego w jednoosobową spółkę gminy;
- 2) przekształcenia spółki cywilnej w spółkę handlową lub spółki handlowej w inną spółkę handlową;
- 3) przekształcenia stowarzyszenia zwykłego w stowarzyszenie.

1a. Do celów identyfikacji podatkowej za przekształcenie, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, uznaje się również wpis spółki cywilnej do rejestru na podstawie art. 26 § 4 ustawy z dnia 15 września 2000 r. – Kodeks spółek handlowych (Dz. U. z 2024 r. poz. 18 i 96).

1b. NIP nadany przedsiębiorcy przechodzi na przedsiębiorstwo w spadku i wygasa wraz z wygaśnięciem zarządu sukcesyjnego, a jeżeli zarząd sukcesyjny nie

został ustanowiony – wraz z wygaśnięciem uprawnienia do powołania zarządcy sukcesyjnego.

1c. W przypadku gdy zarząd sukcesyjny nie został ustanowiony, przedsiębiorstwo w spadku może do dnia wygaśnięcia uprawnienia do powołania zarządcy sukcesyjnego podawać NIP przedsiębiorcy, jeżeli osoba, o której mowa w art. 14 ustawy z dnia 5 lipca 2018 r. o zarządzie sukcesyjnym przedsiębiorstwem osoby fizycznej i innych ułatwieniach związanych z sukcesją przedsiębiorstw, kontynuuje prowadzenie przedsiębiorstwa pod firmą przedsiębiorcy i w terminie wskazanym w art. 12 ust. 10 tej ustawy dokona zgłoszenia do naczelnika urzędu skarbowego o kontynuowaniu prowadzenia tego przedsiębiorstwa.

1d. Jeżeli zarząd sukcesyjny nie został ustanowiony i nie dokonano zgłoszenia, o którym mowa w ust. 1c, podawanie NIP lub firmy przedsiębiorcy nie wywołuje skutków podatkowych dla przedsiębiorstwa w spadku.

2. W przypadku zgonu lub ustania bytu prawnego podatnika nadany NIP wygasa, z wyjątkiem przypadków wymienionych w ust. 1–1b.

3. (uchylony)

3a. (uchylony)

Art. 12a. Przepisy niniejszego rozdziału, dotyczące podatników, stosuje się odpowiednio do płatników podatków oraz płatników składek ubezpieczeniowych.

Rozdział 4

Rejestr podatników

Art. 13. 1. Dokumentacja związana z nadaniem NIP oraz aktualizowaniem danych zawartych w zgłoszeniach identyfikacyjnych jest gromadzona i przechowywana w urzędach skarbowych, a dokumentacja złożona za pomocą środków komunikacji elektronicznej lub za pośrednictwem systemu teleinformatycznego, jest gromadzona i przechowywana w CRP KEP.

2. Dokumentacja, o której mowa w ust. 1, nie podlega przekazaniu do archiwów państwowych.

3. Naczelnik urzędu skarbowego wydaje:

- 1) zaświadczenie o nadaniu NIP podmiotowi, który się nim posługuje, na wniosek tego podmiotu;

- 2) informację o nadanym NIP podmiotowi, na wniosek osoby trzeciej zawierający dane podmiotu, o którego NIP wystąpiono.

3a. Szef Krajowej Administracji Skarbowej oraz naczelnicy urzędów skarbowych udostępniają NIP organom prowadzącym urzędowe rejestry na podstawie odrębnych przepisów, na ich wniosek zawierający dane niezbędne do identyfikacji podmiotu. Wniosek i NIP organy otrzymują za pośrednictwem elektronicznej platformy usług administracji publicznej (ePUAP), o której mowa w art. 19a ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. z 2023 r. poz. 57, 1123, 1234 i 1703), lub innych środków komunikacji elektronicznej.

3b. Wzory wniosków, o których mowa w ust. 3, udostępnia się w Biuletynie Informacji Publicznej ministra właściwego do spraw finansów publicznych.

4. (uchylony)

Art. 14. 1. Szef Krajowej Administracji Skarbowej prowadzi w systemie teleinformatycznym CRP KEP i jest administratorem danych w nim zawartych.

2. CRP KEP służy:

- 1) gromadzeniu wybranych danych ewidencyjnych z rejestru PESEL dotyczących osób fizycznych objętych tym rejestrem oraz danych wynikających:
 - a) ze zgłoszeń identyfikacyjnych i aktualizacyjnych podmiotów,
 - b) z niektórych dokumentów związanych z obowiązkami wynikającymi z przepisów podatkowych;
- 2) weryfikacji danych, o których mowa w pkt 1, oraz porównaniu ich z rejestrami urzędowymi i sądowymi prowadzonymi na podstawie odrębnych przepisów;
- 3) wymianie danych z rejestrem PESEL, Centralną Ewidencją i Informacją o Działalności Gospodarczej, krajowym rejestrem urzędowym podmiotów gospodarki narodowej, Krajowym Rejestrem Sądowym, Centralnym Rejestrem Płatników Składek.

3. Naczelnicy urzędów skarbowych zamieszczają w CRP KEP dane zawarte w dokumentacji, o której mowa w art. 13 ust. 1, dane z dokumentów, o których mowa w ust. 2 pkt 1 lit. b, oraz dane uzupełniające, o których mowa w art. 42 ust. 3a pkt 2 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej i w art. 43 ust. 5b pkt 2 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, o ile

nie są one zamieszczone za pomocą środków komunikacji elektronicznej lub za pośrednictwem systemu teleinformatycznego.

3a. CRP KEP przekazuje automatycznie za pośrednictwem systemu teleinformatycznego dane uzupełniające podmiotu wpisanego do Krajowego Rejestru Sądowego, o których mowa w art. 42 ust. 3a pkt 2 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej, do krajowego rejestru urzędowego podmiotów gospodarki narodowej bezpośrednio po ich zamieszczeniu w CRP KEP. Przepis stosuje się odpowiednio do zmiany danych.

3b. CRP KEP przekazuje automatycznie za pośrednictwem systemu teleinformatycznego dane objęte treścią wpisu w Krajowym Rejestrze Sądowym oraz dane uzupełniające podmiotu, o których mowa w art. 43 ust. 5b pkt 2 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, do Centralnego Rejestru Płatników Składek bezpośrednio po ich zamieszczeniu w CRP KEP. Przepis stosuje się odpowiednio do zmiany danych.

4. Minister właściwy do spraw informatyzacji po zarejestrowaniu osoby fizycznej w rejestrze PESEL jest obowiązany przekazywać niezwłocznie z tego rejestru do CRP KEP następujące dane: nazwisko, imię, numer PESEL, informacje o dacie zgonu i dacie znalezienia zwłok, numery PESEL rodziców, jeżeli zostały im nadane, a w przypadku braku numerów PESEL – imiona i nazwiska rodowe rodziców.

5. Minister właściwy do spraw informatyzacji po otrzymaniu od Szefa Krajowej Administracji Skarbowej informacji o zaewidencjonowaniu osoby fizycznej objętej rejestrem PESEL w CRP KEP niezwłocznie przekazuje posiadane dane z rejestru PESEL w zakresie określonym w art. 5 ust. 2, dane, o których mowa w art. 8 pkt 12 i 13 ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności (Dz. U. z 2022 r. poz. 1191 oraz z 2023 r. poz. 497, 1394 i 1941), oraz adres zameldowania na pobyt stały lub czasowy.

6. W przypadku zmiany danych, o których mowa w ust. 4 i 5, minister właściwy do spraw informatyzacji niezwłocznie przekazuje zmienione dane.

7. Przekazywanie danych przez ministra właściwego do spraw informatyzacji następuje przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej w rozumieniu art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną (Dz. U. z 2020 r. poz. 344) i na zasadach określonych w ustawie z dnia 17 lutego

2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne oraz w ustawie z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności.

8. Szef Krajowej Administracji Skarbowej i naczelnik urzędu skarbowego uzupełniają lub aktualizują w CRP KEP dane dotyczące numeru podmiotu w Krajowym Rejestrze Sądowym, numeru identyfikacyjnego REGON, numeru PESEL oraz rodzaju i numeru dowodu tożsamości na podstawie informacji otrzymanych od organów prowadzących rejestry urzędowe i sądowe zawierające te dane lub informacji ujawnionych w tych rejestrach.

9. Szef Krajowej Administracji Skarbowej i naczelnik urzędu skarbowego mogą aktualizować w CRP KEP nazwę podmiotu (firmę), adres jego siedziby, adres stałego miejsca wykonywania działalności gospodarczej i adresy dodatkowych stałych miejsc wykonywania działalności gospodarczej na podstawie danych zawartych w Krajowym Rejestrze Sądowym lub Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej lub otrzymanych odpowiednio z tego rejestru lub tej ewidencji za pośrednictwem systemu teleinformatycznego.

Art. 14a. CRP KEP jest wykorzystywany przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych oraz organy Krajowej Administracji Skarbowej do realizacji celów i zadań ustawowych.

Art. 14b. (uchylony)

Art. 15. 1. Dane zgromadzone w CRP KEP oraz zawarte w dokumentacji, o której mowa w art. 13 ust. 1, są objęte tajemnicą skarbową.

1a. Do przestrzegania tajemnicy skarbowej, o której mowa w ust. 1, są obowiązane:

- 1) osoby wymienione w art. 294 § 1 pkt 1, 4 i 5 Ordynacji podatkowej;
- 2) sędziowie i asesory sądowi;
- 3) pracownicy organów pośredniczących w składaniu zgłoszeń identyfikacyjnych i aktualizacyjnych;
- 4) organy wymienione w art. 14a i pracownicy urzędów obsługujących te organy.

1b. Tajemnicą skarbową nie są objęte dane z Krajowego Rejestru Sądowego, NIP, numer identyfikacyjny REGON, numer rachunku bankowego lub imiennego rachunku w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej, dane przekazane na podstawie art. 14 ust. 3a i 3b przez CRP KEP za pośrednictwem systemu

teleinformatycznego do krajowego rejestru urzędowego podmiotów gospodarki narodowej i do Centralnego Rejestru Płatników Składek, a w przypadku osób fizycznych wpisanych do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej i wykonujących działalność gospodarczą – również nazwa (firma), adresy, pod którymi jest wykonywana działalność gospodarcza, w tym adres stałego miejsca wykonywania działalności, a w przypadku nieposiadania stałego miejsca wykonywania działalności – adres miejsca zamieszkania, oraz przedmiot wykonywanej działalności określony według obowiązujących standardów klasyfikacyjnych.

2. Dane zgromadzone w CRP KEP udostępnia się wyłącznie:

- 1) sądom, prokuratorom, organom podatkowym, organom celnym, przedstawicielom Najwyższej Izby Kontroli, Policji, Straży Granicznej, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Służby Kontrwywiadu Wojskowego i Żandarmerii Wojskowej – w związku z prowadzonym postępowaniem;
- 1a) Szefowi Krajowego Centrum Informacji Kryminalnych w celu realizacji jego zadań ustawowych;
- 1b) (uchylony)
- 1c) komornikom sądowym w związku z wykonywaniem zadań, o których mowa w art. 3 ust. 3 pkt 1–3, oraz czynności, o których mowa w art. 3 ust. 4 pkt 1a ustawy z dnia 22 marca 2018 r. o komornikach sądowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1691 i 1860), oraz administracyjnym organom egzekucyjnym w związku z toczącym się postępowaniem egzekucyjnym lub zabezpieczającym;
- 1d) Inspektorowi Nadzoru Wewnętrznego w celu realizacji jego zadań ustawowych;
- 1e) Szefowi Inspektoratu Wewnętrznego Służby Więziennej w celu realizacji jego zadań ustawowych;
- 2) naczelnym i centralnym organom administracji rządowej – w związku z postępowaniem w sprawie udzielenia koncesji bądź zezwolenia na prowadzenie działalności gospodarczej;
- 3) podatnikowi – w zakresie dotyczącym jego numeru;
- 4) służbom statystyki publicznej w zakresie i dla potrzeb wynikających z przepisów o statystyce publicznej;

- 5) Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych oraz Państwowemu Funduszowi Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych – do realizacji zadań i celów określonych w odrębnych ustawach;
- 6) (uchylony)
- 7) organom prowadzącym urzędowe rejestry na podstawie odrębnych przepisów, na wniosek zawierający dane niezbędne do identyfikacji podmiotów, o których mowa w art. 2, w zakresie NIP, w związku z realizacją ich zadań ustawowych;
- 8) izbie rozliczeniowej w rozumieniu art. 119zg pkt 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa – w zakresie i na zasadach określonych w ust. 5;
- 9) Przewodniczącemu Komisji Nadzoru Finansowego – w zakresie niezbędnym do realizacji zadań określonych w art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 21 lipca 2006 r. o nadzorze nad rynkiem finansowym (Dz. U. z 2024 r. poz. 135);
- 10) ministrowi właściwemu do spraw informatyzacji – za pośrednictwem systemu teleinformatycznego w zakresie niezbędnym do zapewnienia funkcjonowania usług dostępnych w e-Urzędzie Skarbowym udostępnianych przy użyciu aplikacji mObywatel w rozumieniu ustawy z dnia 26 maja 2023 r. o aplikacji mObywatel (Dz. U. poz. 1234).

2a. Obowiązek udostępniania danych zgromadzonych w CRP KEP nie dotyczy sytuacji, gdy podmiot, o którym w ust. 2, występuje o udostępnienie wyłącznie danych, o których mowa w art. 14 ust. 4.

2b. Obowiązek udostępniania danych zgromadzonych w CRP KEP nie dotyczy danych objętych treścią wpisu w Krajowym Rejestrze Sądowym oraz danych uzupełniających, o których mowa w art. 42 ust. 3a pkt 2 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej i w art. 43 ust. 5b pkt 2 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych.

2c. CRP KEP udostępnia za pośrednictwem systemu teleinformatycznego informację o nadanym podmiotowi NIP lub o jego unieważnieniu, uchyleniu lub przywróceniu krajowemu rejestrowi urzędowemu podmiotów gospodarki narodowej i Centralnemu Rejestrowi Płatników Składek.

3. Dane zgromadzone w CRP KEP są udostępniane przez:

- 1) Szefa Krajowej Administracji Skarbowej – w przypadku udostępniania danych komornikom sądowym za pośrednictwem konta w e-Urzędzie Skarbowym oraz ministrowi właściwemu do spraw informatyzacji;

- 2) naczelnika urzędu skarbowego – w przypadku udostępniania danych podatnikowi, organom egzekucyjnym innym niż komornicy sądowi, sądom i Straży Granicznej;
- 3) Szefa Krajowej Administracji Skarbowej i naczelnika urzędu skarbowego – w przypadku udostępniania danych podmiotom, o których mowa w ust. 2 pkt 1, z wyłączeniem sądów i Straży Granicznej, 1a, 1d, 1e, 2, 4, 5, i 7–9.

4. (uchylony)

5. CRP KEP przekazuje automatycznie do STIR w rozumieniu art. 119zg pkt 6 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa dane z Krajowego Rejestru Sądowego, NIP, numer identyfikacyjny REGON oraz dane z wykazu, o którym mowa w art. 96b ust. 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług. W przypadku osób fizycznych wpisanych do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej i wykonujących działalność gospodarczą CRP KEP przekazuje również firmę, adres stałego miejsca wykonywania działalności, adresy dodatkowych miejsc wykonywania działalności, a w przypadku nieposiadania stałego miejsca wykonywania działalności – adres miejsca zamieszkania oraz przedmiot wykonywanej działalności określony według obowiązujących standardów klasyfikacyjnych. Przepisu ust. 2b w zakresie danych objętych treścią wpisu w Krajowym Rejestrze Sądowym nie stosuje się.

6. Dane z CRP KEP, o których mowa w art. 14 ust. 2 pkt 1 i 2, są udostępniane ministrowi właściwemu do spraw gospodarki prowadzącemu Centralną Ewidencję i Informację o Działalności Gospodarczej.

Art. 15a. Przepisy niniejszego rozdziału, dotyczące podatników, stosuje się odpowiednio do płatników podatków oraz płatników składek ubezpieczeniowych.

Art. 15aa. 1. W związku z przetwarzaniem danych osobowych w celu nadania NIP wykonanie obowiązku, o którym mowa w art. 13 ust. 1 i 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016, str. 1, z późn. zm.¹⁾), następuje przez udostępnienie informacji,

¹⁾ Zmiana wymienionego rozporządzenia została ogłoszona w Dz. Urz. UE L 127 z 23.05.2018, str. 2.

o których mowa w art. 13 ust. 1 i 2, tego rozporządzenia w miejscu publicznie dostępnym w siedzibie organu lub w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej tego organu lub urzędu obsługującego ten organ oraz na jego stronie internetowej. W takim przypadku, pozyskując dane osobowe, organ przekazuje osobie, której dane dotyczą, informacje o sposobie wykonania tego obowiązku.

2. Organy, o których mowa w art. 14a, mogą upoważniać do przetwarzania danych osobowych osoby zatrudnione lub pełniące służbę w jednostkach organizacyjnych Krajowej Administracji Skarbowej, w zakresie niezbędnym do realizacji zadań powierzonych tym osobom. Upoważnienie jest wydawane w formie pisemnej w drodze imiennego upoważnienia, upoważnienia stanowiskowego lub aktu wewnętrznego, chyba że przepis szczególny stanowi inaczej. Organy te prowadzą rejestr osób upoważnionych do przetwarzania danych osobowych.

3. Dane osobowe przetwarzane przez organy, o których mowa w art. 14a, podlegają zabezpieczeniom zapobiegającym nadużyciom lub niezgodnemu z prawem dostępowi lub przekazywaniu polegającym co najmniej na:

- 1) dopuszczeniu przez administratora danych do przetwarzania danych osobowych wyłącznie osób do tego uprawnionych;
- 2) pisemnym zobowiązaniu osób upoważnionych do przetwarzania danych osobowych do zachowania ich w tajemnicy;
- 3) testowaniu i doskonaleniu stosowanych środków technicznych i organizacyjnych;
- 4) zapewnieniu bezpiecznej komunikacji w sieciach teleinformatycznych, w szczególności przez pozyskiwanie i przekazywanie danych osobowych podmiotom zewnętrznym z wykorzystaniem technik kryptograficznych;
- 5) zapewnieniu ochrony przed nieuprawnionym dostępem do CRP KEP;
- 6) zapewnieniu integralności danych w CRP KEP;
- 7) określeniu zasad bezpieczeństwa przetwarzanych danych osobowych.

Art. 15b. W zakresie nieuregulowanym w art. 15 stosuje się przepisy art. 294 § 2–5 oraz działu VIII Ordynacji podatkowej.

Rozdział 5

Przepisy karne

Art. 16. (uchylony)

Art. 17. (uchylony)

Rozdział 6

Zmiany w przepisach obowiązujących, przepisy przejściowe i końcowe

Art. 18. (pominięty)

Art. 19. (pominięty)

Art. 20. Numery identyfikacyjne nadane na podstawie ustawy wymienionej w art. 19²⁾ stają się NIP. Przepis art. 8 ust. 2 stosuje się odpowiednio.

Art. 21. (pominięty)

Art. 22. 1. (pominięty)

2. *Minister Finansów*³⁾ może, w drodze rozporządzenia, zwolnić na czas określony niektóre grupy podatników z obowiązku identyfikacyjnego.

3. *Minister Finansów*³⁾ może, w drodze rozporządzenia, ze względu na ochronę informacji niejawnych, uregulować odrębnie tryb nadawania numerów identyfikacji podatkowej oraz warunki posługiwania się tymi numerami.

Art. 23. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1996 r.

²⁾ Artykuł 19 zawiera zmiany do ustawy z dnia 8 stycznia 1993 r. o podatku od towarów i usług oraz o podatku akcyzowym.

³⁾ Obecnie minister właściwy do spraw finansów publicznych na podstawie art. 4 ust. 1, art. 5 pkt 3 i art. 8 ustawy z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej (Dz. U. z 2022 r. poz. 2512 oraz z 2023 r. poz. 2029), która weszła w życie z dniem 1 kwietnia 1999 r.